

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravištvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Dr. Fran Ogrin:

Na praznik ujedinjenja.

Ujedinjenje! Priprosta, neznatna beseda; za nas pa pomeni najvažnejši mejnik v razvoju našega narodnega in političnega življenja. Ono nam je nekaj svetega in visokega, je naša temeljna odločitev in neomajni program.

Odločitev. Pozno je prišla, toda priti je morala. Kdo je mogel držati trajno narazen sorodna plemena od Triglava do Vardarja, od Maribora do Subotice, govoreča isti jezik, z enakimi in podobnimi šegami in navadami? V bojih izza preteklosti zoper skupne sovražnike so se spoznali, vzljubili bratje Slovenci, Hrvatje in Srbi, dasi ločeni po različni državni pripadnosti. Toda to so bile prisiljene, umetne meje.

Naši gospodarji so jih čuvali z vso skrbjo in opreznostjo, duševno ali sicer jugoslovanski rod. Pa je bila močnejša skupna miselnost, skupna duhovnost in tudi državne bariere niso mogle ustaviti poleta obdrevskih in obsavskih bratov k onim ob Drini, Moravi in Vardarju.

Tako je nastal ilirski pokret, tako je objela naše modrece (Strossmayer, Krek in dr.) jugoslovanska misel. Ko je bil med Slovenci dobojevan boj med staro in novoslovensko strujo v prilog te, je moralo slovenstvo obrniti logično svoj pogled k severnim, zlasti pa k južnim Slovanom. Razen resnih mož je bila posebno mladina, ki se je orientirala jugoslovansko. Ta orientacija nam je dala radikalni in prepovedni podvig, zaradi katerega so trpeli naši dijaki in zreli politiki ob izbruhu svetovne vojne v ječah in v konfinacijah.

In kakor so se v bosanski vstaji leta 1875. in 1876. borili Slovenci ob rami južnih bratov, n. pr. v četi Petra Mrkonjića (poznejšega kralja Petra), tako so stopili oni, pa i drugi avstro-ogrski jugoslovanski dobrovoljci v naše vrste srbske armade med svetovno vojno. In ko se je prebila gori nad Solunom na Kajmakčalanu sovražna fronta, so drhtele tudi te jugoslovanske legije v sladkem zanosu, je

tekla tudi njihova topla kri za skupno svobodo in domovino.

Takrat pa je bila tudi že davno prebita notranja, politična fronta in narod je dozorel za razrušenje Avstro-Ogrske ter za združitev. Tistih svečanih, nebeško-lepih, vzvišenih oktoberskih dni leta 1918., ko nas je pobožala in poljubila prelestna devotka svoboda, ne pozabimo nikdar. Mesec nato, 1. decembra pa se je zaključilo tudi združjenje in ujedinjenje jugoslovanskega naroda s posebnim državnopravnim aktom: s slovesno predajo adrese po odposlancih Narodnega Večja regentu Aleksandru in z njegovim in srbske vlade pritrdilnim odgovorom.

Poslej nam je ujedinjenje neporušljiv in nepremakljiv program širokega obsega.

Politično ujedinjenje je sicer doživelo v nekaj letih po krivdi notranje nesloge in zunanjih vplivov hude preizkušnje; toda, danes je dejstvo in ni ga državljana, ki bi ne uvidel, da morajo prosperovati posamezne veje jugoslovanskega naroda le v skupnem, solidarnem življenju.

Temu političnemu ujedinjenju mora naravno slediti duhovno in nacionalno ujedinjenje. To pa ni tako umeti, kakor da naj izginejo slovenske, hrvatske in srbske duševne in kulturne prvine in osobitosti, kakor da naj utone srbski, hrvatski in slovenski element v jugoslovansko, marveč se glasi to nacionalno politično načelo: **slovenstvo, hrvatstvo in srbstvo naj se prelijeva, ne zatajuječ sebe, z vso tvorilno in razvojno silo v element, v potenco višje vrste, v jugoslovansko, ki je sestavina prvin.** Vsak zase je Srb, Hrvat, Slovenec, Nemec, Madžar, vsi skupaj pa smo Jugoslavlani, državljani kraljevine Jugoslavije.

Ta proces se vrši že nekaj let, zlasti po 6. januarju 1929, se spopolnjuje in dovršuje. Z njim pa raste in se krepi moč in veličina Jugoslavije, ki je največji cilj našega državnega stremljenja!

Pomembne izjave članov kralj. vlade.

V naslednjem objavljamo nekaj odlomkov iz govorov in izjav, podanih o priliki posetov članov kr. vlade po raznih krajih naše domovine. Iz njih je najlepše razvidno, kako veliko in vsestransko plodovito je delo, katero je vlada v zadnjih dveh letih že opravila in kako važne naloge še čakajo na rešitev. Pri tem velikem delu temeljnega presnavljanja vsega državnega ustroja je celokupno državno uslužbenstvo kar najodločneje sodelovalo. To svojo dolžnost bo prav tako zvesto in požrtvovalno vršilo tudi v bodoče.

Na svečani večerji dne 9. novembra t. l. v ljubljanskem hotelu Unionu je govoril ministrski predsednik general Petar Živković velik govor, iz katerega posnemamo:

»Slovenci med prvimi za edinstveno državo.

Meni je zadovoljstvo, gospoda, da priznam, da so ti vaši kraji takoj iz prvega početka te nove dobe našega narodnega in državnega življenja pravilno razumeli tako pobudo kakor namere velikega zgodovinskega akta dne 6. januarja 1929. in s svojim sodelovanjem pomagali kraljevski vladi pri izvrševanju te velike odgovornosti polne dolžnosti in izvajanju teh težkih nalog.

Čeprav nas čaka še mnogo dela in truda, da do konca izvedemo zamisel, ki je tako jasno izražena v manifestu dne 6. januarja 1929., mora vsak, ki objektivno gleda, priznati, da so rezultati dosedanjega dela pomembni.

Politične razmere v naši državi so se znatno izboljšale. Plemenske borbe in prepiri so izginili. Duh narodnega edinstva, bratske ljubezni, sloge in medsebojnega zaupanja je zavladal v vseh rodoljubnih vrstah prebivalstva.

Znani so vam ukrepi, ki jih je kraljevska vlada storila, da popravi našo administracijo in da povzdigne ugled in avtoriteto oblastev, ki je bila pod vplivom prejšnjih razmer tako zelo izpodkopana. V tej smeri je še treba dela in popravilja — toda že zdaj morem z zadovoljnostjo ugotoviti, da je z odstranitvijo škodljivih strankarskih vplivov z organov oblastev, s popolnoma nevtralnimi ravnanjem in objektivnostjo in pravičnim izvajanjem zakonov vzpostavljen duh zaupanja med narodom in uradništvom in vrnjena vera v zakonitost in red. —

Z zakonom z dne 3. oktobra 1929. je dana državi nova ureditev z razdelitvijo na devet banovin po načelu dekoncentracije oblasti. Že v tem enem letu se čuti pomemben napredek in novo življenje v vseh banovinah. So-

rodnost interesov v posameznih banovinah je ustvarila že sedaj čvrsto vez solidarnosti in zajednice med prebivalstvom posameznih banovin. Zdravo in čvrsto delo na polju popraviljanja gospodarskih razmer in prosvetljanja naroda v banovinah je nadomestilo one nekdane škodljive in jalove prepire in preganjanja, ki so zavirala vsak napredek ter mirno in uspešno delo v nekdanih zgodovinskih pokrajinah.

Od tega pomembnega dne nosi naša država ime kraljevina Jugoslavija. S tem je označeno popolno edinstvo našega naroda in nerazdeljivost, celota naše države; s tem je zajamčena polna enakost in enakopravnost vseh državljanov in enaka skrb in briga za vse kraje.

Jugoslovansko kot nacionalna in državna misel ne izključuje naših plemenskih i slovenskih i hrvatskih i srbskih občutkov. Ono postaja v spoštovanju plemenskega imena, pisave in jezikovnih odtenkov in plemenskih tradicij, ki predstavljajo za nas vse skupno svetinjo, narodno slavo in ponos, resnično obeležje enega in nedeljivega naroda in naše mile kraljevine Jugoslavije.

Na sestanku v Karlovcu začetek meseca novembra je minister dr. Šibenik dejal: »V polni meri se moramo zavedati, da je normalno politično delo poedinega naroda nemogoče, če ne bodo vsajena v duši in srcu vsakega državljana ta načela:

1. Državna oblast ne sme služiti strankam, temveč samo državi. 2. Državni uradniški aparat mora biti nad strankami in izven strank. 3. Denar, ki je v državnih blagajnah, je narodno premoženje in zato ne sme služiti posameznim strankam.

Samo v vladi brez strankarske borbe je mogoče izvesti ta načela in zato je postavila sedanja vlada, svesta si svoje naloge in odgovornosti, ta načela: 1. absolutna enakost pred zakonom vseh državljanov brez ozira na vero, pleme in prejšnje stranke, 2. absolutna odgovornost vseh uradnikov, da se zakon uporablja povsodi enako in 3. absolutna enakost vseh državljanov pri uživanju onih koristi, ki se dajejo državljanom.

V Veliki Kikindi se je dne 14. oktobra minister Kumanudi v svojem govoru dotaknil tudi davčnih bremen. Na pritožbe prebivalstva o težkih davčnih bremenih je dr. Kumanudi odvrnil, da si vlada prizadeva pravično razdeliti vse davke, ker se zaveda, da davki, ki niso pravični in pravilno razdeljeni, vodijo do obubožanja prebivalstva in s tem tudi osiromašenja države. Novi davčni zakon je dober in je znatno olajšal davčna bremena. Pri izvajanju so se pokazale še razne hibe, ki jih bo vlada na podlagi praktičnih preizkušenj čimprej odstranila. Vsakdo naj se zaveda, da stremi vlada po čim pravičnejši in pravilnejši raz-

delitvi bremen. Nekdanja nenakopravnost je odstranjena in danes veljajo isti davčni zakoni in Srbiji kakor v Vojvodini, Hrvatski in Sloveniji.

O priliki obiska ministrov v Celju dne 11. novembra t. l. je dejal finančni minister dr. Šverljuga med drugim:

»Najbrže je resor, ki ga imam jaz v rokah, najtežji. V naši državi imamo 6 davčnih zakonodajstev in 6 različnih občinskih uprav. Imamo dosti težav z vprašanjem finančnega sistema. Kar se tiče državnih financ, mislim, da so se že pokazali uspehi, da se že vidijo plodovi. Nimamo več nepravičnih davkov. Intencija vlade je, da so po vsej državi za vsakega posameznika finančna bremena ustrezna njegovi moči in njegovim imovinskim prilikam. Če ne bi bili zadnjega pol leta zašli v sedanjo težko krizo, mislim, da se nikjer ne bi slišale pritožbe zaradi hudih davkov. Toda gospodarske razmere in gospodarski ustroj vsega sveta se je silno spremenil v razmeroma kratkem času. Gospoda, če primerjamo rezultate naše zunanje trgovine in našega izvoza z rezultati v inozemstvu, moramo biti srečni in zadovoljni, da smo v Jugoslaviji. Ne smete misliti, da kraljevska vlada ne vidi težav in da jih ne pozna. Bodite prepričani, da se resno trudimo, da pomagamo, ker brez zadovoljnih posameznikov tudi ni države. Najvišji naš princip je, da so vsi zadovoljni.

Ob isti priliki je govoril tudi minister za gozdove in rudnike, inž. Dušan Sernec. Iz njegovega govora posnemamo samo par odstavkov:

»Po 3. oktobru se je začelo novo konstruktivno delo. Administracija se je v najvišji meri prenesla na banovine. Kar še ni končano, se bo končalo z evolucijo. Administrativna preureditev je težka, to vemo dobro. Posebno vem to jaz kot bivši ban. Zakonodajstvo še ni končano, ker je treba novo zakonodajstvo še udomačiti in uvesti v življenje. Vse to pa ne gre tako naglo. Za vse to je treba časa in malo potrpljenja.

Danes je konec strankarskega jugoslovanstva. Danes imamo jugoslovansko napisano na zastavi, ki jo nosi Nj. Vel. kralj. Kakor raste drevo iz malega v veliko, tako tudi ideja raste iz male v veliko. Jugoslovansko ni diktatura, ni plod diktature, temveč jugoslovansko je nekaj kar obstoji, je konstatacija tistega, kar je tu. A vse drugo so bile samo veje in mladike drevesa. Vrh vsega tega pa je jugoslovansko. Danes to drevo vedno bolj raste in deblo tega drevesa je jugoslovansko. Zato je nerazumljivo, če še danes o tem debatiramo, kam naj se opredelimo. Jugoslovanska misel je: eno državljanstvo, ena dolžnost, ena pravičnost, eno nacionalno čustvovanje, ena domovina in ena Jugoslavija, močna in krepka ter strah in trepet naših sovražnikov, a ponos naših prijateljev in zaveznikov.

V pričakovanju pokojninskega zakona.

Med najvažnejšimi nalogami vsake vlade, tako tudi današnje, je ureditev uradniškega vprašanja, važen del tega je pa zavarovanje državnih uslužbencev za tisto dobo, ko niso več sposobni za službo, ko stopijo v pokoj.

Že nešteto krat smo razložili, da je državna uprava dolžna, da glede zavarovanja gmotnega obstoja upokojencev enako in z enako mero postopa, ter da ne razlikuje upokojencev po tem, kdaj kateri stopi v pokoj ter da pokojnine nekaterih, kasneje upokojenih državnih uslužbencev, odmerja po poboljšanih najnovejših plačah aktivnih državnih uslužbencev, dočim odmerja pokojnine istih, ki so bili prej

upokojeni, po prejšnjih nezadostnih prejemkih aktivnih uslužbencev. Ti nekdani prejemki so vendar bili prav zato povečani, ker aktivni nameščenci z njimi niso mogli izhajati ter jih je bilo zato treba prilagoditi novim razmeram.

Ni nam znano, če je v osnutku pokojninskega zakona sprejeto to po glavitno načelo, da morajo biti tudi vse pokojnine prilagojene sedanjim življenjskim razmeram, torej da morajo biti tudi vsi upokojenci prevedeni na tiste prejemke, na katere bodo aktivni uslužbenci prevedeni z novim uradniškim zakonom. Naše (t. j. sarajevsko) društvo je od početka stalo

na stališču, da se pri reševanju vprašanja upokojencev z novim pokojninskim zakonom raztegnejo na vse upokojence iste določbe najnovejših zakonov, to pa z ozirom na stališče, da ne more biti govora o enakosti, če so nekateri upokojenci bolje zavarovani nego drugi.

Tudi druge kulturne države so pri reševanju pokojninskega vprašanja prilagodile pokojnine prej upokojenih uslužbencev prejemkom aktivnih državnih nameščencev, kakor so bili določeni z najnovejšimi zakoni. Če proračunske razmere dotičnih držav niso dovoljevale, da se to izenačenje izvede naenkrat za vse upokojence, so izenačile prejemke postopno v etapah kakor n. pr. Češkoslovaška in Avstrija. S tem so vsekakor priznale, da samo tako izenačenje odgovarja načelom enakosti, pravičnosti in potrebnosti zavarovanja življenjskega obstoja, samo izenačenje, ki temelji na službenih prejemkih aktivnih uslužbencev, določenih z najnovejšimi zakoni. Treba je torej da prej upokojeni ob enakih službenih in činovnih pogojih prejajo popolnoma enake pokojninske prejemke, kakor oni upokojenci, ki so bili upokojeni že potem, ko so novi zakoni stopili v veljavo.

Zato upamo, da se bo tudi pri nas upokoješko vprašanje z novim po-

kojninskim zakonom, katerega tako željno pričakujemo, rešilo enako kakor v drugih državah.

Iz vseh službenih in neslužbenih izjav in objav doznavamo, da so se pod sedanjo vladno pri nas znatno po pravile razmere našega državnega proračuna. Zato verujemo, da v proračunu ne bo zadržka, da bi se tudi izenačenje pokojnin moglo naenkrat izvesti in s tem temeljito in dokončno rešiti vprašanje, o katerem so izjavili že najvišji krogi državne uprave, da ga je treba rešiti. Sicer pa proračunski krediti, kateri bi bili potrebni za tako odločitev, po našem skromnem naziranjju, vsaj kolikor se tiče najstarejših upokojencev, ne morejo biti tako veliki, da bi znatno obremenjevali proračun. Takih upokojencev zdaj itak že ni več mnogo, kolikor je pa upokojencev, ki so bili upokojeni po sedanjem uradniškem zakonu, razlika med njihovi sedanjimi pokojninskimi prejemki in novimi, določenimi z novim uradniškim zakonom, vsekakor ne bo prevelika.

Vsekakor moramo biti zadovoljni, če se rešenje našega vprašanja izvede tudi v etapah, postopno, samo naj bi se izvedlo čim prej, da moremo vedeti pri čem smo.

(»Glasnik umirovljenika«, Sarajevo).

Kaj dela Zveza?

Dne 19. novembra je poslala Zveza naslednji dopis našem Glavnemu Savezu v Beogradu:

»Čast nam je prositi upravo Glavnega Saveza, da izvoli komisiji za izpremembo uradniškega zakona najnujnejše predložiti še sledeče naše želje, ki naj jih pri končni redakciji osnutka novega uradniškega zakona uvažuje:

1. Na vsak način naj bi se pri novem uradniškem zakonu za bodočo draginjsko doklado opustil projektirani naziv »stanarina« ter nadomestil s stvarno primernejšo oznako »aktivitetna doklada«. Ta doklada naj bi se pri določitvi osnove za odmero pokojnine prištevala k temeljni plači, določeni za posamezne činovne razrede.

Utemeljitev:

Znano je, da hišni lastniki komaj čakajo, kdaj bi ponovno mogli že itak nezaščitenim aktivnim in upokojenim državnim nameščencem vnovič zvišati najemnino.

Doklada pod motečim nazivom »stanarina« bi bila zanje nad vse miškavna vaba, povsem neopravičeno in neutemeljeno zvišati najemnino tudi še v vseh tistih primerih, kjer doslej morda še ne dosega iznosa stanarine, kakor ga je komisija določila v novem osnutku uradniškega zakona pri posameznih činovnih razredih.

2. Pri prevedbi državnih uradniškov po novem uradniškem zakonu naj bi veljalo v obče načelo, da se bodo

sedaj služeči državni uradniki I. in II. kategorije, ki se sicer ne morejo izkazati s šolsko predizobrazbo (visoka šola, odnosno višji tečajni izpiti na srednji šoli), določeno za te dve kategoriji, ki pa so dosegli sedanji položaj v I. ali II. kategoriji na podlagi specialnih zakonov, prevedli na isti način, kakor njih tovariši, ki s šolsko predizobrazbo popolnoma ustrezajo določbi čl. 6. zakona z dne 31. julija 1923.

3. Še posebno pa prosimo upravo Glavnega Saveza, da blagovoli izposlovati uvrstitev meščansko-šolskih učiteljev in geometrov med uradnike, za katere je predpisana fakultetna izobrazba.

Utemeljitev:

Učitelji meščanskih šol imajo poleg popolne srednje šole z dovršeno maturo še dvoletno izobrazbo na višji pedagoški šoli, ki ima rang fakultete. Starejši učitelji meščanskih šol pa imajo posebne celoletne tečaje in po večletnem privatnem študiju državni izpit, ki je ekvivalenten z diplomskim izpitom dveh letnikov višje pedagoške šole, kar velja za polufakultetno izobrazbo.

Po ti polufakultetni izobrazbi bi se moralo učiteljstvo meščanskih šol razvrstiti glede prejemkov tako, da napreduje do polovice razredov razlike med najvišjim razredom maturantov in najvišjim razredom akademično na-

obraženih nastavljenecv s popolno fakulteto.

Podrobnejša razvrstitev strokovnih učiteljev(ic) in ravnateljev(ic) meščanskih šol pa naj se vrši v mejah te zahteve po ključu, po katerem se bodo razvrščali profesorji in ravnatelji drugih srednjih šol.

Kar velja za učitelje meščanskih šol, to naj bi bilo mutatis mutandis merodajno tudi za geometre.

Prosimo upravo Glavnega Saveza, da nas čimprej obvesti, kakšne korake je v smislu tega našega petita podvzela.

S tovariškimi pozdravi beležita za odbor Zveze državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani: Načelnik: Lilleg, s. r. Tajnikov nam.: Fakin, s. r.

Stanovanjska samopomoč.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani se je dne 10. oktobra po svojih predstavnikih, predsedniku ing. Otáhalu in tajniku Skalarju tudi poklonila v Ljubljani mudečemu se g. predsedniku ministrskega sveta generalu P. Živkoviču, kateremu je izročila tole spomenico:

»Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani si dovoljuje opozoriti na svojo akcijo, da z lastnim delom in paralelno z blaghotnimi ukrepi osrednje vlade izboljša gmotni položaj državnih uslužbencev s tem, da preskrbuje svojim članom stanovanja proti primerni najemnini, katera se v nobenem slučaju ne zviša.

Pri oddaji svojih stanovanj ne bo zadruga odklanjala interesentov s številnimi rodbinskimi člani — kakor se to zdaj žal dogaja — in bodo stanovanja neodpovedljiva. Na ta način bo odvrzeta državnim uslužbencem velika skrb in se bodo lahko z vso vsmo posvetili svojim službenim nalogam.

Zadruga se je osnovala v aprilu 1929. pod okriljem »Saveza nabavljajčih zadruga« v Beogradu. Svoj namen hoče doseči predvsem z zidanjem skupnih stanovanjskih hiš, v katerih ima vsak zadrugar možnost amortizirati svoje stanovanje v lastnem računu in na ta način postati po izvršeni amortizaciji lastnik stanovanja in s tem tudi v stanovanjskem oziru popolnoma neodvisen.

Za vsako stanovanjsko akcijo je treba mnogo denarnih sredstev, ako naj bo uspešna in trajna. V prvi vrsti smo pritegnili zasebni kapital (kredit) naših zadrugarov, ki morajo h gradbenim stroškom prispevati primeren del. Nadalje smo navezani na pomoč naše matice »Saveza nabavljajčih zadruga« v Beogradu, katera nam je v obliki posojila proti 4% obrestovanju že tudi obljubljena.

Važnost naše akcije je uvidela kr. banska uprava za dravsko banovino v Ljubljani, ki nam je za nakup stavbi-

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 14/II.

EN GROS

Izdelava in prodaja

EN DETAIL

damske in moške

konfekcije. — Naro-

Pr daja se tu i čila po meri se izvr-

NA OBROKE! šujejo hitro in točno

šča priskočila na pomoč z brezobrestnim posojilom in predvideva v okviru svojega proračuna možnost pomagati z bonifikacijo obresti od posojil, ki jih morajo zadrugniki najeti za zgoraj omenjeni prispevek h gradbenim stroškom.

V teku dosedanjega dela se je izkazalo, da vsa navedena sredstva in pomoč ne bi mogla zasigurati kontinuelnega delovanja zadruge in s tem preskrbeti stanovanja vsem državnim uslužbencem, ki jih ali sploh nimajo ali pa morajo zaradi pretiranih najemnin, ki se še vedno zvišujejo, stanovati v neprimernih, oddaljenih in dostikrat tudi zdravju škodljivih prostorih.

Na podlagi teh izkustev je naša zadruga predlagala pri stanovanjski anketi, katera se je vršila v oktobru t. l. pri »Savezu nabavljajčih zadruga« v Beogradu, da se organizira stanovanjske zadruge državnih uslužbencev na solidnem temelju, kar je mogoče le s pomočjo centralne vlade v obliki denarne pomoči ter olajšav v stavbno-tehničnih, davčnih in prevoznih ozirih. Potrebo državne pomoči enakim stanovanjskim zadrugam so uvidele države, v katerih so bile stanovanjske razmere tudi težavne, kot na primer Češkoslovaška, Avstrija, Nemčija, Švica itd. ter so navedeno pomoč zagotovile s posebnimi zakoni.

Na poziv poslovnega odbora »Saveza nabavljajčih zadruga« v Beogradu bo podpisana zadruga kot inicijatorica pripravila osnutek potrebne zakonikona in si dovoljuje že danes prositi za blaghotno uvaževanje.

Prepričana je, da je samo na ta način mogoče pomagati državnemu uslužbenstvu v stanovanjskih ozirih in mu na ta način ustvariti predpogoj za uspešno izvrševanje svojih nalog.

Obleke kemično čistil, barva, plisira in liks tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

A. PRELOG Telefon 3456

LJUBLJANA Marijin trg

Originalna
amerikanska
nalivna peresa

Francevič:

Miklavževa pot.

Saj še sam natanko ne vem, kdaj je bilo to. »Tistega leta, ko je imel pes teleta,« bi mi pomagal moj golobradi sobesednik, kateremu večkrat pripovedujem bajke in basni. Da bi ga koklja brenila! Tako se ne gremo, ker stvar je resna.

To je bilo skoraj po svetovnem pokolju, ko so razkačeni in razgadeni narodi že vtaknili meče v nožnice ter zamašili gobce svojim topovom. Dan mi je pač točno obtičal v pameti: petega grudna.

Pozno zvečer sem pobiral stopinje proti domu po beli svilnati preprogi, ki so jo božji krilatci — tako se v Bržinskih spomenikih imenujejo angeli — razgrinjali smrtnikom pred noge. Kar srečam na cestnem križišču dolgo veznega, častitljivega junaka. Pa ne da bi bil slavni vladika Nikolaj iz Mire v Likiji, ki nocoj nosi otrokom — mladim in starim — balzamske mire, zdravilne utehe za vse toge in tegobe? O vem, današnji svet bi menda rajši vi-

del, da bi bil to njegov imenjak, bogoslovec iz Lire, ki bi jim prinašal dinarje ali lire: saj bolj nego kdaj poprej prisegajo na zlato tele, češ, denar sveta vladar.

Ej, baš on je, sveti Nikolaj. Izdaja ga mitra škofovska palica, zlasti pa neznanška bela kodelja, ki mu liki snežen plaz lije po prsih in mu jih greje. Ali zakaj neki tako nejevoljno godrnja? To se ne strinja prav posebej no z njegovim dobrodušnim značajem. Mar si je nabral slabihkušenj po hišah, koder je naletel na zakonske može, ki so ostali še podjetni fantiči, ter na žene, ki želijo imeti deset let manj nego v resnici?

»Vsi ga hočejo, prav vsi: veliki dobitek. Vsem se skomina po milijonu. Kdo naj jim ustreže?« tako momlja v svojo sivo brado priletni dobričina.

»Dober večer, gospod sveti Nikolaj!« ga nagovorim. »Kaj vas je tako ugrelo ob tem hladnem večeru?«

»Eh, kaj si hočeš, dragi Francevič! Ni prav, da se jezim. Dolgo krošnjarim sleherni zimo okoli človekov — starinska je vladikova govorica, kakor vidiš, prijazni čitatelj — »hodim že ti-

soč šest sto let v beli svet okoli njih, a vselej doživim isto. Kdor ima usta pod nosom, hrepeni po velikanskem imetku. Odkar pa so na Nizozemskem v petnajstem stoletju ustanovili loterijo, potem v Italiji, Franciji, Nemčiji in sploh po vsej okrogli zemlji, slednji božji stvor koprni, koprni po glavnem dobitku. Milijon, milijon, milijon! Tako jim roji po glavi. Še celo neuka sadjarka si želi »milege jona!«

Poglej na priliko tole kratko in ozko ulico. Na videz je skromna in mirna, dejal bi: zavetje pokoja in zadovoljstva. Šel sem prisluskovat. Ah, kaj bi ti pravil! Potlej sem krenil na široko cesto, obrobjeno z gosposkimi palačami. Vstopil sem pri milijonarju, ki sliši na ime Polidor Novosel. Petični možak je smrčal in vmes blencal: »Zadeti ga moram, dobiti moram milijon, nujno ga potrebujem!«

»Zakaj pa se niste odpravili k vagonarjem ali barakarjem?« mu spoštljivo sežem v besedo, »tam bi bili morbiti našli kakega Diogena, ki mu ni do zlatih gor.«

»Tudi ondod sem križaril,« se pozuri sveti nebeščan. »Nameril sem se

na ubožnega starčka. V tesni čumnati je ležal na bornem odru, na mizi mu je brlela smrdljiva petrolejka. Težko je dihal, v goltancu me je piskalo. Mišlil sem: starina me bo prosil, da bi mogel brez prehudih težav umreti. Kaj še! Šušljal je: »Glavni dobitok bo letos moj!« A vi človeki ste vsi enaki. Eden kakor drugi bi rad zadel, pa tudi če nič ni stavil, če ničesar ni tvegall!

»Čujte, blagi gospod Miklavž,« sem se oglasil mazno na prazno, ker pač nisem vedel reči kaj drugega, »be sedovali ste o milijonu. Kdo pa ga bo zadel prav za prav?«

»Ne vem, listek imam še pri sebi. Nikomur ga nisem ukradel, ne boj se. Na Aleksandrovi cesti sem nabahnil nanj, da boš vedel; v shrambici za smeti in odpadke se je dolgočasil. Pa ne vem, komu naj ga poklonim. Ali bi maral iti z menoj? Star sem in nadložen, mi boš pomagal po stopnicah.«

Tak »nebec« ali bedak pač nisem, da bi se ogibal tolikanj odličnega družabnika, ki mi utegne še kdaj koristiti. Zato sem urno in žurno privolil. Šetala sva se po raznih stanovanjih. Neki mokri bratec, Vinko Bratè, je v snu

Blagovolite sprejeti gospod predsednik ministrskega sveta izraze našega najodličnejšega spoštovanja in hvaležnosti.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani. — Predsednik: Ing. Otáhal, s. r. Tajnik: Skalar, s. r.

Gospod ministrski predsednik je obljubil zadevo temeljito proučiti in nas zagotovil svojih simpatij.

Vestnik.

VAŽNO OPOZORILO! Ker zaostanki na naročnini neprestano naraščajo, smo danes ponovno označili vsem izven ljubljanskim gg. naročnikom, ki so z naročnino v zamudi, poleg naslova z rdečilom vsoto, ki je na naročnini do konca tekočega leta še na dolgu. Apeliramo na vse prizadete, da to upoštevajo in nam dolžne zneske nemudoma nakažejo. Kdor ne more poravnati naenkrat vsega, naj nakaže vsaj polovico, ostanek pa pozneje.

Uprava.
Gibanje državnih upokojencev. Kakor izvemo od Društva državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani, je kraljevska banska uprava te dni odobrila pravila mariborski podružnici istega društva. V bližnji bodočnosti se bo vršil v Mariboru ustanovni občni zbor, kar bomo še pravočasno objavili. Ustanovitev podružnic v drugih večjih krajih dravske banovine se živahno pripravlja. V manjših mestih, kjer ni dovolj članstva za osnivanje podružnice, bodo izbrani posebno agilni in zavedni tovariši za društvene poverjenike, oziroma zaupnike. V najkrajšem času bodo pa posamezni člani društva odbora posetili razne kraje naše banovine in tam tovarišem razložili pomen enotne organizacije ter jih povabili naj se priključijo skupnemu delu. O uspehih bomo ob času poročali.

Sodelovanje UJU z Glavnim Savezom. Na seji širjega glavnega odbora UJU dne 19. in 20. oktobra t. l. je bil sprejet predlog, da naj izvršni odbor stopi brez odloga v stik z Glavnim Savezom državnih uradnikov in ostalih uslužbencev in naj ukrene vse potrebno, da se pritegnejo zastopniki UJU k sodelovanju pri razvrstitvi uradništva, posebno učiteljstva. Deluje naj na to, da se UJU učlani v imenovani Glavni Savez. Te seje se je udeležilo tudi ljubljansko poverjenišvo po članih glavnega odbora gg. poverjeniku Andreju Skulju, podpredsedniku Antonu Hrenu, strokovnem tajniku Josipu Kobalu, uredniku »Učiteljskega Tovariša« Ivanu Dimniku in članu predsedniškega ptujskega učiteljskega društva Dušanu Šestanu.

Prispevki za Zvezo nabavljanih zadrug in UJU. Na seji glavnega širjega odbora UJU dne 19. in 20. oktobra t. l. je bil sprejet predlog, da naj izvršni odbor stopi brez odloga v stik z Glavnim Savezom državnih uradnikov in ostalih uslužbencev in naj ukrene vse potrebno, da se pritegnejo zastopniki UJU k sodelovanju pri razvrstitvi uradništva, posebno učiteljstva. Deluje naj na to, da se UJU učlani v imenovani Glavni Savez. Te seje se je udeležilo tudi ljubljansko poverjenišvo po članih glavnega odbora gg. poverjeniku Andreju Skulju, podpredsedniku Antonu Hrenu, strokovnem tajniku Josipu Kobalu, uredniku »Učiteljskega Tovariša« Ivanu Dimniku in članu predsedniškega ptujskega učiteljskega društva Dušanu Šestanu.

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6
pripriča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturne blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

jega odbora Udruženja jugoslovenskega učiteljstva, ki se je vršila dne 19. in 20. oktobra v Beogradu je bil sprejet predlog, ki se glasi: »Deluje naj se na to, da se prispevki za nabavljane zadruge ukinejo. Zato naj intervenira predsedstvo pri finančnem ministru.«

Še enkrat odtegljaji za Zvezo nabavljanih zadrug. Osrednji upravni odbor Saveza javnih nameštenika i umirovljenika v Zagrebu je na izredni seji dne 20. oktobra t. l. sklenil, da brzojavno zahteva od Glavnega Saveza za naj hitro izvede sklep plenarne seje svoje ožje uprave od 12. oktobra o ustavitvi odtegljajev za Zvezo nabavljanih zadrug, ker je to splošno želja ne samo članstva imenovanega zagrebskega Saveza, temveč vsega javnega nameštenstva vobče. — Kakor znano je enak sklep prejel tudi odbor naše Zveze in ga sporočil Glavnemu Savezu.

Tovariši! Kadar kupujete pri trdih, ki oglašajo v našem listu, se vselej izrečno sklicujte na oglas v »Našem Glasu«.

Najbolj pošteno Vas postreže z zimskimi oblačili

I. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Zadolžitev državnega uslužbenstva. Ob anketi, ki se je vršila dne 11. in 12. oktobra pri Zvezi nabavljanih zadrug v Beogradu, se je ugotovilo, da je velik del državnega uslužbenstva zaradi slabih gmotnih razmer še iz prejšnjih let zelo zadolžen. Računa se, da znašajo celokupni dolgovi državnih uslužbencev nad 170.000.000 Din. Posebno neugodne so razmere v tem pogledu v južnejših krajih države, kjer trpe državni nameščenci, kakor sploh prebivalstvo pod visokimi obrestnimi merami. Slučaji, da se plačujejo 20 do 25% ne obresti, niso redki. Zato se bo do povsod, kjer Kreditnih zadrug še ni, ustanavljale te prepotrebne zadruge. S pomočjo in s sredstvi teh zadrug naj se izvede razdolžitev državnih uslužbencev, v bodoče bi pa isti mogli pri njih dobivati cenena posojila.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani sporoča interesentom, da dobijo od 15. novembra 1930. dalje vse potrebne informacije vsak ponedeljek od 14:30 do 15:30 v pisarni »OKO« (Odplata, kreditna organizacija) v Ljubljani, Krekov trg 10/I. levo.

Zadružna stanovanjska akcija. Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani poroča: Proračun za prve 3 skupne stanovanjske hiše na vogalu Janez Trdinove in Cigaletove ulice je gotov, ter znaša nekaj nad 3.800.000 Din. Ako upoštevamo, da bodo sobe velike in stanovanja opremljena z vsem komfortom, proračunani znesek ni previsok, ter odgovarja sedanjim faktičnim razmeram. Pričakovanja nekaterih interesentov da bodo gradbeni stroški, in vsled tega

ga tudi najemnine, mnogo nižji kakor v privatnih zgradbah, se niso uresničile, ker tudi zadruga ne more delati čudežev, temveč mora (kar je povsem naravno) plačevati za razna dela prav toliko, kakor vsak privatnik. Ni pa izključeno, da se bo dosegla kolikor možna pocenitev stanovanj na ta način, da se bo stavbni prostor kar najbolj izkoristil in se bodo zidale štirinadstropne hiše, tako da bi bilo namesto 24 približno 40 stanovanj. Ker je letošnja stavbna sezona že minila, se bavi načelstvo stavbne zadruge prav resno s tem projektom, ter bomo o nadaljnjih ukrepih interese v »Našem Glasu« obveščali. Sklical se bo tudi sestanek intesentov. — J. S.

Opozorjamo na današnji oglas trdke DRAGO GORUP & CO.

Reorganizacija državnega sveta. Komisija, ki je bila sestavljena zaradi reorganizacije državnega sveta je zahtevala navodila, na kakšnih temeljih naj se ta preosnova izvrši. Postoje namreč tri mišljenja o načinu te reorganizacije. Predlaga se preosnovanje po vzorcu upravnega sodišča na Dunaju, potem po francoskem načinu, ki pozna sojenje pred upravnimi sodišči le po tožbah državljanov, kar znači, da se lahko zgodi, da državni svet obsodi državo tudi na izplačilo zahtevane vsote, in tretji način, po katerem naj bi bil državni svet samo kasacijska sodna instanca. Po tem slednjem predlogu bi imel samo pravico, da nezakone odloke in rešitve razveljavlja, ne da bi mogel izdajati nove meritorne odločbe ali razsodbe. Slednjič je predlagana tudi preosnova po prejšnjem srbskem sistem. Ker doslej komisija na svoja vprašanja še ni prejela odgovora, še ni začela poslovati v podrobnostih.

Mnogi javni lokali, katere posejajo državni uradniki, še niso naročeni na naše glasilo. Zato zahtevajte »Naš Glas« po gostilnah, kavarnah, restavracijah, brivnicah, čakalnicah in povsod, kjer se zbirajo državni uradniki!

Intervencije v davčnem oddelku finančnega ministrstva. Ker je vse delo v oddelku za davke finančnega ministrstva zelo nujno in se mora ob rokkih izvršiti, je bil izdan razglas, da so vsakršne intervencije v davčnem oddelku prepovedane.

Prošnje za oprostitev veselice banovinske takse. Ker mnoga društva vlagajo prošnje na bansko upravo, naj se jim prizna oprostitev plačila banovinske takse na veselice prireditve, z utemeljitvijo, da je čisti dobiček namenjen kulturnim, človekoljubnim in drugim obče koristnim namenom, je banska uprava razglasila, da so take prošnje brezuspešne, ker uredba o banovinskih davščinah ne dopušča nikakršnih oprostitev.

Tisk je velesila! Tovariš, premisli to! Si že naročen na »Naš Glas«? Podpiraj in širi ga tudi med tovariši!

Znižanje uradniških plač v Italiji. Italijanska vlada je znižala vsem državnim uslužbencem prejemke za 12 do 15% po višini prejemkov plače. Obenem z znižanjem plač državnim nameščencem so privatna podjetja v enaki meri znižala tudi plače in mezde svojemu uradništvu in delavstvu. Italijanska vlada sicer obljublja v nadomestilo za znižano plačo enako znižanje oblih cen življenskih potrebščin, vendar pa kažejo dosedanje izkušnje, da je tako prisilno znižavanje cen s strani vlade težko izvedljivo. Položaj italijanskega uradništva, državnega kakor tudi privatnega, je zelo težaven, ker so bili že doslej prejemki uslužbenstva sorazmerno zelo pičli.

Oblastveno znižanje cen v Nemčiji. Nemška državna vlada se trudi, da bi izvedla čim znatnejše znižanje cen vseh življenskih potrebščin. Na ta način si nadeja Nemčija, da bo najlažje prebrodila težko gospodarsko krizo, v katero je država zašla. Obenem je izdala vlada že prve ukrepe za odpravo nepotrebnih izdatkov, ter za splošno in obvezno uvedbo varčevanja v državni upravi in med ljudstvom sploh. Tako n. pr. so oblastveno prepovedani za letošnji vsi predpustni obhodi in je splošno število zabavnih prireditev skrženo na minimum. Slične odredbe namerava izdati tudi češkoslovaška vlada. Pred nekaj dnevi so pa poročali listi, da pripravlja tudi naša država zakon o varčevanju, s ka-

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE

NAŠ PRAVI DOMAČI IZDELEK.

terim se nameravajo zaježiti vedno naraščajoči izdatki za luksuzne potrebe.

Dijaški rok v vojski. V prosvetnem ministrstvu je določil glavni prosvetni svet tiste učne zavode, ki dajejo absolventom pravico do skrajšanega dijaškega roka. So to vse fakultete naših in tujih univerz, dalje vsi srednješolski zavodi, gimnazije, realke, učiteljska, bogoslovja, trgovske akademije, srednje tehnične šole, in še cela vrsta drugih imenoma navedenih javnih in zasebnih učnih zavodov. Če so dijaki navedenih šol ob času rekrutiranja še vpisani v zavodu, imajo pravico do odložitve dijaškega roka.

Nova carinarnica v Ljubljani. Ljubljanski magistrat je že razpisal pismo ofertalno licitacijo za zgraditev nove carinarnice v Ljubljani. Skupni stroški po proračunu znašajo nekaj nad 9 milijonov dinarjev. Od tega bi prišlo za carinsko upravno poslopje približno 1.620.000 Din, za carinsko skladišče in nakladališče ca. 2.290.000 Din, za stražnico finančne kontrole ca. 690.000 Din in za stanovanjska poslopja carinskih uradnikov skupaj približno 4.540.000 Din. V stanovanjskih poslopih je projektiranih približno 40 stanovanj, s čemur bo stanovanjski bedi v Ljubljani znatno pomagano. Skupni stroški nove carinarnice so do točeni torej z zneskom 9.139.129 Din.

IZREDNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA UČITELJEV MEŠČANSKIH ŠOL.

Društvo učiteljev meščanskih šol je dobilo nova društvena pravila (v katerih pravi § 2. med drugim: stremiti je za ciljem, da se združijo vsi učitelji brez razlike šolskih kategorij v federativno organizacijo).

Na podlagi teh pravil je imelo društvo dne 18. novembra 1930. v Celju izredni občni zbor, na katerem so se obravnavale tekoče društvene zadeve. Vse učiteljstvo je sodelovalo in živahno posegalo v debate o posameznih stvareh. Izvolil se je nov društveni odbor s predsednikom Humekom, podpredsednikom Rupnikom, tajnikom Rudežem in blagajničarko Čretnikovo. Ti, kakor tudi ostali društveni funkcionarji so po večini stari.

Na predlog ravnatelja Fakna se je sprejela naslednja resolucija: Učiteljstvo meščanskih šol, zbrano na izrednem občnem zboru v Celju, dne 18. novembra 1930, enodušno manifestira za utrditev jugoslovanske misli v smeri edinstva naroda in države potom šole in javnega svojega dela.

Odobravajoč velike ukrepe Nj. Vel. kralja od 6. januarja in 3. oktobra ter vladni manifest od 4. julija t. l. s principom: en narod — ena država, hočemo krepko zastaviti vse svoje moralne in intelektualne sile v službo jugoslovanske misli, današnje državne ureditve in biti vdani današnjemu režimu.

Z veliko iskrenostjo izjavljamo najglobljejšo vdanost Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovemu domu, za katerega smo pripravljeni, kakor tudi za našo ljubljeno domovino Jugoslavijo, vsak hip žrtvovati vse — tudi življenje!

klobuštral: »Dokler imam repar svoj, vsak mi pravi: bratec moj.« Očividno je imel v mislih nekdanje tolarje z upodobljeno repo. Drugje, nad trgovino z umetelnim kisom, ki nosi znamko »natural«, je veletržec Hudomil Kisovec dahnil v sanjah: »Ako zadnem milijon ali dva, si razširim podjetje in potrošim toliko za reklamo, da zatemnim konkurenčni vinokis! Vseučiliškemu profesorju se je trgaj iz grla neskončen vzdih: »Da sem Krez, Fugger, Rockefeller, Rothschild, Ford ali Bat'a — če že ne vse skupaj, pa bi napravil rojakom imenitno ustanovo; razkošno stavbo za univerzo z vsemi pritliklami, tako da bi nas zavidali vsi narodi! Neznani izumitelj je belendral in beleštral o velikanskem znesku, ki bi ga bilo potreba za izvršitev njegove nakan: poleteti v vsemirje! Poprej pa bi moral iznajti način, kako se življenje umetnim potom zadržati, da bi šele čez nekaj sto let dodobra oživel in mogel svoj polet po vesolju s pridom izrabiti.

Ščasoma sem se naveličal teh obiskov, kajti povsod je zvenelo: denarja, denarja! Posetila sva tudi pesnike

in pisatelje. Mar menite, da je kateri ponovil Vodnikovo geslo: Brez ženka in evenka pa bati se nič, živi se brez plenka ob petju ko tič?

Prav nobeden. Vsem velja Prešernova tožba:

Kranjc, ti le dobička iščeš,
bratov svojih ni ti mar,
kar ti bereš, kar ti pišeš,
dati mora gotov d'nar.

Že sem se menil posloviti od visokega sobesednika, ko me ta povabi še v siromašno podstrešnico. Polahko odpahne duri. Na pognjenih tleh leži mati vdova, ob njej pa kakor piščalke v orglah trije dečki in tri deklice.

»Mamica, mamica,« zaščeбетajo zdaj tu, zdaj tam rožnata usteca. Milo jih je gledati.

»Francek, Janko, Jožko, Mara, Liza, Roza,« šepeta suhljata žena z blaženim nasmeškom.

Da, da, tukaj je ljubezen, tu je pravo čuvstvo doma.

Miklavž si ginjeno pogladi dolgo brado in seže v torbo po številko. Tukaj je glavni dobiček na mestu.

Da se pa moremo popolnoma posvetiti svojemu težavnemu delu v šoli in zunaj nje za blagor domovine, kraja in naroda, je nujno potrebno, da se uredi naš materialni položaj. Zato prosimo kr. vlado, naj takoj reši to vprašanje.

Savez v Beogradu naj ob vsaki priliki poudarja potrebo hitre rešitve našega materialnega vprašanja in naj si na katerikoli način — pa zagotovo — izposluje avdijenco pri g. ministru skem predsedniku ter mu preda našo zgornjo vdanostno izjavo. Prav tako naj si izposluje avdijenco pri g. ministru prosvete. Obema naj predloži našo aktivno delovanje v pravcu vladnega manifesta ter ju naprosi za ureditev naših prejemkov, predloživši jima materialni dokaz našega zastopanja na ta način da jima da izračunane prejemke profesorja, učitelja meščanskih šol in učitelja osnovnih šol iste službene dobe.

Savez naj skuša doseči, da bodo naši zastopniki v posebni avdijenci izročili Nj. Vel. kralju naš zgornji manifest in vdanostno izjavo ter mu tolmačili naš težavni gmotni položaj.

Končno naj izneseta: Savez pri centralni, a naše društvo pa pri banski upravi čim prej vse naše resolucije in zahteve, katere pa morata dobro podkrepiti in tolmačiti.

Poudarjata naj zlasti naslednje:

1. objava zakona za meščanske šole;
2. dokler ne izide nov uradniški zakon, naj se izposluje posebna doklada, kakor jo imajo profesorji, železni-

ški, finančni in drugi uradniki prve in druge kategorije;

3. v novem uradniškem zakonu naj se nas uvrsti in prevede v smislu predloga, ki smo ga sestavili v Ljubljani dne 18. oktobra 1930.

Razen tega so bili sprejeti različni predlogi, tičejo se notranjega ustroja meščanskih šol.

»OKO« — Odplata. Kreditna organizacija tega novega kreditnega sistema zelo napreduje. V zadnjem času so začeli pristopati osobito upokojenci in upokojenke, ter so dovoljeni krediti dosegli že prav lep znesek. Sedaj je na vrsti ustanovitev podružnice v Mariboru. Na željo ljubljanskih, pri nas združenih kupcev, objavljamo seznám ljubljanskih trgov, ki so pri nas organizirane, in sicer:

Obleke in perilo: Josip Olup, Stari trg. Konfekcija: Josip Ivančič, Selenburgova ulica. Drago Schwab, Dvorni trg. Manufaktura: »Textilbazar«, Krekov trg 10. Galanterija: Ant. Krisper, Mestni trg. Čevlji: Ant. Krisper, Mestni trg. A. Žibert, Prešernova ulica. Modna trgovina: »Berko«, Dunajska cesta. T. Eger, Sv. Petra cesta. A. Žibert, Kongresni trg. Krznarstvo: J. Knechtl, Sv. Petra cesta 4. Klavirji in godbeni instrumenti sploh: Minka Modic, Kopitarjeva ulica. Železnina: Stanek Florjančič, Sv. Petra cesta 35. Gramofoni, šivalni stroji, bicikli: »Cen-tra«, Masarykova cesta. Ure in zlatnina: Slavko Rus, Dunajska cesta 9. Ivan Pakiž, Pred škofijo 15. Radio-potrebnosti: »Radio« Poljšak, Aleksan-

drova cesta. Fotoaparate in potrebščine: Drogerija »Gregorič«, Prešernova ulica. Pohištvo: Ignacij Repše, Dvorni trg 1.

V interesu kupcev samih je, da se našega enostavnega kreditnega sistema kar najbolj poslužujejo.

NAŠA DRŽAVA V LUČI STATISTIKE.

Znano je, da se prihodnjo spomlad vrši v Jugoslaviji popis prebivalstva. Zadnje ljudsko štetje se je vršilo dne 31. januarja 1921. in so ti, skoro deset let stari statistični podatki, že domala neveljavni, ker so se ob živahnem razvoju zadnjih let razmere v državi znatno spremenile.

Svoj točni elaborat o ljudskem štetju iz leta 1921. je izdal državni statistični urad pred meseci. Ta pregled je sestavljen po banovinah, in je vsaka banovina obdelana posebe. Tudi srezi so vsak zase statistično obdelani. tako da je pregled razvoja in porasta posameznih banovin in srezov lahko mogoč.

Največja po površini je vardarska banovina, ki ima 38.879 km², potem pride savska banovina 37.110, zetska banovina 30.158, drinska 29.577, moravska 26.218, vrbaska 20.436, primorska 19.368 in dravska banovina 19.936. Uprava mesta Beograda, ki obsega beograjsko občino, Zemun in Pančevo, zavzema površino 242 km².

Po splošni statistiki prebivalstva se vrste banovine takole: savska 2.336.739, dunavska 2.107.658, vardarska 1.386.091, drinska 1.354.200, mo-

ravska 1.211.812, dravska 1.037.833, vrbaska 828.656, primorska 786.357, zetska 782.972 in kot zadnja uprava mesta Beograda 152.788 prebivalcev.

Čisto drugače so pa razvrščene banovine po številu hiš ali domačij, kajti prebivalstvo je različno naseljeno po raznih pokrajinah. Na prvem mestu je dunavska banovina, ki šteje 468.502 domov. Ostale banovine se vrste takole: savska 466.457, drinska 261.388, vardarska 251.377, moravska 219.752, dravska 212.211, zetska 145.000, primorska 143.734, vrbaska 141.491 in uprava mesta Beograda s 37.974 domačijami.

Z ozirom na gostoto naseljenosti je naša dravska banovina na tretjem mestu, ima 65,12 prebivalcev na kvadratni kilometer, dočim jih odpade na domačijo 4,89. To je znak visokega odstotka delavstva.

Zdravstveni drobiž.

Pri bolečinah v glavi služijo topli obkladki večkrat bolje kot mrzli.

Hrup je bolniku mučen; najboljši oster pretrgan hrup; trajen hrup mu manj škoduje.

Iz »Zdravja«, Ljubljana.

Priporočamo trdiko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

SRAJCE ZA GOSPODE,

bele šifon, modne cefir, modne trikolin z 2 ovratljkoma, flanel srajce, zelo trpežne spalne, spodnje gradl in barhent hlače, vseh vrst trikotaže in pletenine za gospode kakor tudi vse vrste modne potrebščine za gospode po konkurenčnih cenah priporočam

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Da je naše perilo najboljše in najcenejše, je že splošno znano.
Lastni izdelki! Cene kot tovarniške!

Veletrgovina

A. ŠARABON

V LJUBLJANI

priporoča specerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudniško vodo

Telefonska številka 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

JOSIP VIDMAR

LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti in ceni. — Točnost in natančnost v izvrševanju naročil!

EN GROS!

EN DETAIL!

Ustanovljena l. 1882.

„Sem sam pel čevleka“
ČE NIMAM DOBRE KAVE
DOBITE DNEVNO SVEŽE PRAŽENO LE
PRI TVD. B. MOTOH
LJUBLJANA, VODNIKOV TRG 5.

Priporočam se
modna trgovina

T. EGER

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2

Najboljši

šivalni stroji in

kolosa znane

GRITZNER in ADLER

ter švicarski pletilni stroji, Dubied za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913. Pouk v vezanju brezplačen. Vseletna garancija. Delavnica za popravila.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporočam svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Krojaški atelje

FRAN IGLIČ, LJUBLJANA

Prežakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Damsko in moško zimsko perilo, rokavice in nogavice, kupite najugodnejše pri

Šterk n. sl. **MILOŠ KARNIČNIK**

LJUBLJANA, STARI TRG 18.

TEKSTILBAZAR

LJUBLJANA, KREKOV TRG ŠTEV. 10

nudi vsakovrstno manufakturno blago prvovrstnega izvora [angleško in češko blago], tako za moške obleke ter suknje, damske plašče, cefirje, volneno blago, perilo, platno, svile, pliš in druge v manufakturno stroko spadajoče potrebščine. — Cene in postrežba solidna. — Uradniki prejmejo lahko blago na odprti račun, ali pa pri takojšnjem plačilu primeren popust.

Veliko prištedite,

ako si nabavite svoje oblačilne potrebščine pri trdiki

A. ŽLENDER

Ljubljana, MESTNI TRG 22.

Vsak si lahko brezobvezno ogleda veliko zalogo blaga za zimske suknje, kamgarn in sportni ševijot, blago za damske plašče in obleke, pliš, svilo, perilne baržune, damsko in posteljno perilo, flanelaste in prešite odeje, perje in puh, itd.

Za gospode uradnike POSEBEN POPUST!

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.